

RÆSON indledte for to uger siden en artikelserie om britisk politik op til det forestående parlamentsvalg i Storbritannien. Artiklen i ugemagasinet #7 omhandler, hvordan Brown har indhentet Cameron i meningsmålingerne, mens artiklen i #8 analyserer De Konservatives fejlagtige strategi. Denne uges artikel omhandler de mange skandaler i britisk politik.

Det britiske valg venter forude – skandalerne er indledt for længst

Den britiske valgkamp ruller. I skrivende stund er valget endnu ikke officielt udskrevet. Det kan senest blive den 3. juni – og det mest oplagt vil være den 6. maj, hvor der er kommunalvalg i store dele af England. På nuværende tidspunkt ser hverken Labour eller De Konservative dog ud til at være 100% kampklare. Begge partier er plaget af skandaler, der ikke forsvinder så let som ønsket – lidt som hundelort på laksko. Selv når det er tørret væk, hænger lugten stadig i luften.

Af Katrine Basbøll

Selvfølgelig kunne en skandale om Labour-parlamentarikere, der opfører sig pinagtigt eller moralsk anstødeligt dårligt komme på et mere ubelejligt tidspunkt end kvart i valgkamp. På den anden side var det 'gefundenes Fressen' for Brown at det lige skulle være hans plageånder fra kupforsøget i Labour tidligere på året, der skulle være i centrum. I starten af januar skrev bl.a. tidligere sundhedsminister Patricia Hewitt og tidligere forsvarsminister Geoff Hoon ud til de andre parlamentsmedlemmer i Labour at de mente at partiet var dybt splittet og opfordrede til at man i parlamentsgruppen tog en tillidsafstemning omkring Browns lederskab. Kuppet mislykkedes og begge har sidenhen meddelt at de ikke genopstiller til parlamentet.

Den britiske avis Sunday Times og Channel 4 afslørede i forrige uge, hvordan flere tidligere Labour-ministre har tilbudt deres assistance og adgangen til deres netværk til diverse private og desværre for dem dog fiktive, firmaer til priser fra ca £2.500 pr dag.

Adgang til ministre og regeringens rådgivende organer

Tidligere transportminister Stephen Byers beskrev sig selv som en 'cab for hire' og pralede med sin store indflydelse på bl.a. Lord Adonis [den nuværende transportminister, red.] og Lord Mandelson [erhvervsminister, red.], hvad han dog har været ude og trække tilbage igen efter afsløringen. Tidligere forsvarsminister Geoff Hoon tilbød at stille sin viden og sine forbindelser til rådighed for våbenindustrien og fremhævede bl.a. sin post i NATO's "Group of 12 committee" som særligt værdifuld. Patricia Hewitt, tidligere sundhedsminister, ville for omkring £3.000 om dagen gerne sikre "klienten" en post i et af regeringens rådgivende udvalg. Endelig pralede backbencheren Margaret Moran, af sit "pige-netværk", hvor hun mod rette betaling bare kunne ringe til flere af de kvindelige ministre og få dem til at bakke op om sine forslag. Moran genopstiller heller ikke til parlamentet, da hun i sidste års afsløringer af parlamentsmedlemmers brug og misbrug af mulighederne for at få dækket udgifter til dobbelt husførelse, gjorde sig så uheldigt bemærket at Labours forretningsudvalg centralt fra har forbudt hendes valgkreds at genopstille hende. Alle 4 er blevet suspenderet fra Labours gruppe nu og Hoon har måttet trække sig fra sin post i det prestigefyldte NATO-udvalg. I skrivende stund ser det ud til at yderligere to tidligere Labour-ministre, Adam Ingram og Richard Caborn – hhv. fhv. underminister under forsvarsministeren og sportsminister, kommer til at følge trop, da også de har forsøgt at sælge deres adgang til ministre og embedsfolk til højstbydende. Caborn praler endda af sine kontakter til det libyske styre.

Skandalen hos De Konservative

I den konservative lejr slås man med historien om Lord Ashcroft. En meget succesfuld forretningsmand, der som næstformand for De Konservative har haft stor indflydelse i partiet og dets organisation, især på taktikken i "the marginals" - de valgkredse der ligger mest på vippen mellem partierne. Lord Ashcroft sidder nu i Overhuset, hvilket han har gjort siden 2000. Da han blev udpeget havde den daværende konservative partileder William Hague i sin anbefaling

til Tony Blair fremhævet at Ashcroft ville flytte bopæl til Storbritannien, hvilket ifølge Hague ville betyde et tocifret millionbeløb [i pund, red.] om året. Ashcroft boede på daværende tidspunkt i Belize (tidligere Britisk Honduras), hvor han har skabt store dele af sin formue. En undersøgelse tidligere på året viste dog at selvom Ashcroft har bosat sig i England, så har han ikke ændret skattestatus. De britiske skatteregler gør det muligt at have bopæl i Storbritannien, men samtidig opretholde ”non-domiciled [ikke-hjemmehørende, red.] status” skattemæssigt og dermed kun betale skat i Storbritannien af hvad man fører ind i landet eller tjener i landet. Lord Ashcroft er ganske vist flyttet til Storbritannien, men han har nu, efter i årevis ikke at ville svare på det, indrømmet at han ikke har ændret skattestatus. Det er en meget dårlig sag for Cameron, både fordi Ashcroft er højt placeret, fordi han er en af de største donorer til partiet og fordi mange undrer sig over hvorfor Cameron ikke har sørget for at forlange skat til Storbritannien hvis Ashcroft skulle have rolle i partiet. Cameron har nu foreslået at ingen ”non-dom” fremover skal kunne komme i Over- eller Underhuset. De to andre store partier har også modtaget penge fra ”non-doms”, så alle passer på ikke at overdrive deres hellighed.

Hvorfor alle de skandaler?

Og hvorfor nu? I Labours tilfælde er der flere parlamentarikere, der er i færd med at se sig om efter nye jobs. Enten fordi deres tidligere sikre kreds ikke er sikker mere eller fordi de pga afsløringer i sidste års udstilling af parlamentsmedlemmernes brug og misbrug af parlamentets og dermed skatteborgernes midler til dobbelt husførelse og lignende ikke vil kunne genvælges. Nogle har meddelt at de ikke genopstiller, andre sørger for at holde alle døre åbne, hvis nu det ikke lykkes. Alt dette er med til at friste svage sjæle, når lukrative tilbud melder sig.

Ashcroft-sagen har været under opsejling gennem temmelig mange år. Det er bare først nu det er lykkedes at få et svar ud af ham. Samtidig er det en sag, hvor der kan sås tvivl om Camerons dømmekraft, og som kan tage hans status som ”den nye, unge og moderne” og udfordrereren fra ham, så han blot er ligesom alle de andre i Westminster.

Et Hung Parliament forude?

Tidspunktet for det uundgåelige valg er ikke optimalt for nogen af de to store kombattanter, Labour og De Konservative. Begge partier har aktuelle skandaler kørende i medierne og både Cameron og Brown har problemer med baglandet.

Hos De Konservative er der mange, der ikke føler at Cameron er konservativ nok og flere steder har baglandet været utilfredse med de kandidater, der er blevet ”foreslået” dem fra centralt hold i partiet.

Hos Labour har der længe været murren i krogene blandt folk, der er trætte af Gordon Brown, men også de varslede strejker i bl.a. British Airways og blandt jernbanearbejderne har gjort det tydeligt at fagforeningerne ikke føler nogen stærk loyalitet overfor Labour-regeringen.

Meningsmålingerne viser for første gang i lang tid at De Konservative ikke vil opnå flertal, men heller ikke Labour vil have flertal alene. Briterne kalder fænomenet et hængt parlament, en klar illustration af at det ikke er en situation man er tryk ved.

Sidste gang det skete var i 1974, hvor det endte i et valg til samme år. Nogle mener sågar at pundets kursdyk tidligere i år skete pga udsigten til et hængt parlament.

Liberal Democrats vil få en altafgørende rolle i denne valgkamp. De ventes at blive større end alle de andre små partier tilsammen, bl.a. fordi de nok vil vinde nogle af de usikre mandater rundt omkring i landet. Ved de sidste valg har de fået ca. hver femte stemme, men kun hvert tiende mandat. Forventningen er at de vil gå i koalition med eller støtte det parti, de vil kunne danne flertal med – kun hvis Labour og De Konservative bliver nogenlunde lige store vil de reelt kunne vælge. Lib Dems har ikke på forhånd meldt ud, hvem de foretrækker, men kører derimod deres leder Nick Clegg frem som premierministerkandidat.

It's the economy, stupid

Hovedtemaet for valgkampen er helt indiskutabelt økonomien. Kreditkrisen gør rigtig ondt både i

den private og den offentlige sektor og recessionen vil ikke rigtigt give slip på den britiske økonomi. Der er bragende underskud på de offentlige budgetter, over 11% af BNP både i år og næste år.

Et af de konservative valgtemaer var at væksten skulle deles mellem forbedringer i den offentlige sektor og skattelettelser til borgerne, men da væksten udebliver kan det løfte ikke rigtigt bruges. Labour ville slå på ”Labour-investeringer overfor Konservative nedskæringer”, men har ikke kunnet komme udenom at skulle skære ned. De havde justeret dette til at det skulle være deres ”nice cuts” overfor De Konservatives brutale nedskæringer. Men nu hvor Darling [finansministeren, red.] har fremlagt regeringens budgetudspil, har Chief Secretary to the Treasury (en form for vicefinansminister) Liam Byrne indrømmet at de besparelser, der er lagt op til er endnu mere vidtrækkende end dem, der blev gennemført under Margaret Thatchers konservative regering tilbage i 80erne.

Debatten vil altså i høj grad komme til at dreje sig om hvor og hvor meget man skal skære. Labour vil gerne frede det offentlige sundhedssystem NHS og uddannelsesområdet. De Konservative vil frede NHS og ulandshjælpen, mens Liberal Democrats ikke vil frede nogen områder. Økonomiske eksperter har kaldt løfterne om at frede enkelte områder håbløst naive.

Et personcentreret valg

Bortset fra krisen og skandalerne har mediernes fokus i længere tid været på privatpersonerne Brown og Cameron. Begge har stillet op til personlige interviews med den kendte tv-journalist Piers Morgan, hvor de har fortalt om personlige sejre og sorger. Den private vinkel har også bragt Sarah Brown og Samantha Cameron – de to kandidater til jobbet som førstedame i mediernes søgelys. Sarah Brown har været mere synlig i det offentlige rum det seneste års tid og har bl.a. været set meget i selskab med de kendte eksempelvis til Fashion Week ligesom hun er en af Storbritanniens mest fulgte personer på Twitter. Samantha Cameron, som pressen har døbt SamCam, har længe været lidt et stilikon for dele af pressen. Opmærksomheden omkring hende er ikke blevet mindre efter at det for få uger siden blev officielt at hun og David Cameron venter barn igen.

Årets valgkamp byder på en ganske særlig nyskabelse – nemlig en partilederdebat. Dette har ikke været gjort i britisk TV før, da man har ment at det ikke gav nogen mening, når nu ikke vælgerne kunne stemme direkte på nogen af dem alligevel. Men i år vil der blive hele tre tv-debatter mellem Gordon Brown, David Cameron og Nick Clegg.

Vælgerne kan altså se frem til ca 4½ uges boksekamp mellem to meget trætte og mørbankede bokkere i form af Brown og Cameron, der hænger lidt og dingler i tovene mens de prøver at få samlet kræfter til at få kampen afgjort – dog skal de også være parate til uventede slag fra siden fra den overraskende tredjepart Clegg.

Katrine Basbøll (født 1981) er uddannet cand.merc.jur. og har primært beskæftiget sig med grænseoverskridende fusioner i EU, intellektuelle ejendomsrettigheder i WTO-sammenhæng samt marketing i kulturelt perspektiv. Hun arbejder som risikoanalytiker i en større finansiel virksomhed og er bosiddende i Brighton, England.